

SZARVAS ÉS VIDÉKE

== Társadalmi és szépirodalmi hetilap. ==

<p>Szerkesztőség: Belicey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.</p>	<p>MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP. Előfizetési árak: Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor. Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Belicey-utca 11. szám alatt hová az előfizetési pénzek intézendők. Hirdetéseket jutányos áron elfogad. Kiadó s laptulajdonos SAMUEL ADOLF</p>
--	--	--

Magyar iskola.

Vége felé közeledik az iskola év s ebből az alkalomból nem árt, ha elmékedünk kissé a magyar iskola felett. Esztendőök óta folyton hangoztatják szakemberek és laikusok, hogy az iskoláink gyökeres reformra szorulnak, mert mai formájukban és lényegükben nem felelnek már meg a modern kor követelményeinek. Ez mindennél ékebben bizonyítja azt, hogy a nagy iskolareformot sokáig halasztani nem lehet már. Az iskolából kikerült ember a saját kárán győződik meg róla, hogy sok mindenfélét tanult az iskolában, amire szüksége nem volt, viszont azonban sok olyat nem tanult, ami praktikus tudnivalót az életben felhasználhatott volna.

Az elemi iskolákban, különösen a falun az a baj, hogy kevés és gyenge a tanerő s a tananyag nincsen praktikusán beosztva. Azonfelül a négy évfolyamból áll a legtöbb falusi iskolában a tanítási idő s ez kevés azoknak, akik már az elemi iskola elvégzése után mennek ki az életbe. Legalább hat esztendeig kell tanítani a földmives osztály gyermekeit s természetesen tisztára csak praktikus ismeretekre kell fektetni a tanításban a fősulyt. Írás, számolás, ezt a kettőt tanulja meg minden elemi iskolás tanuló tökéletesen. Nem baj az, ha földrajzból, történelemből, német nyelvből nem tanusíthat valami tulságos előmenetelt, mert a magyar parasztnak ezekre a tudományokra alig van szüksége. Ellenben mindenképpen oda kell hatni, hogy írni,

olvasni és számolni tökéletesen tudjon, mert erre a maga szűk munkakörében naponta szüksége van. S aki folyékonyan tud írni és olvasni, annak aztán módjában áll, hogy az iskolából kikerülve művelje magát. A mi népünk azért olyan elmaradott még most is, mert évente ezek kerülnek ki a négy évfolyamból álló elemi iskolából, akik írni olvasni alig tudnak, számolni pedig éppenséggel nem.

Mindenesetre szükséges, hogy az elemi iskolai tanítás intenzívebbé váló tételén kívül törvényben kötelezzék a szülőket, hogy gyermekeiket iskolába küldjék. Igaz, hogy ilyen törvényünk van most is, de legalább husz vármegye van ebben az országban, ahol ez a törvény nem egyéb holt betűnél, részint azért, mert a közigazgatási közegek nem hajtják végre, részint azért, mert sok száz még ma is olyan községek száma, ahol nincs iskola. De még kevésbé van iskola ott, ahol a tanyák vannak. Innen van az, hogy Magyarországon az írni olvasni nemtudók száma a népségnek közel negyvenszázalékát teszi ki. Új, szigorubb törvényt kell hozni az iskolák látogatásáról és azt szigoruan végrehajtani, iskolákat kell építeni a falvakban s a tanyákon. Bizonyos az is, hogy a nemzetiségi iskolákban, kivéven a németeket, igen gyenge lábon áll a tanítás. Sokhelyütt izgága papok s tanítók kezében van az iskola s ezek a fősulyt a nemzetiségi érzés ápolására, nem pedig a tanításra fektetik.

A középiskolák ifjúságára valóságos nyűg

a sok elvont tudomány, amit a diák fejébe vernek s aminek hasznát természetesen sohasem veheti az életben. Itt van például a latin nyelv, amelyet a nyolczesztendő tanfolyamban egész a végtelékig forszíroznak, tanítják napról-napra. Mire jó a diáknak a latin nyelv tudása? Csak a tudósnak s a papnak van rá szüksége, a többi pályán a latin nyelv bírása nem egyéb, mint a műveltségnek egy részlete. S érdekes az, hogy ritka az olyan diák, aki elvégezvén a 8 gimnáziumot, tökéletesen bírná a latin nyelvet. Miért? Mert holt nyelv, nem tudja a diáknak felkelteni a gyakorlati érdeklődést. Nem lenne sokkal czélszerűbb, ha ehelyett a francia nyelvet forszírozták a mi gimnáziumainkban? Általánosságban konstátálhatjuk, hogy az idegen nyelvek tanítása nem a legerősebb oldala a mi középiskoláinknak. Aki privát szorgalomból nem gyakorol, az a mi középiskoláinkban nem tud sem németül, sem francziául, annál kevésbé latinul megtanulni. Nincs nálunk praktikus alapokra fektetve a természettudományok oktatása sem. A történelmet sem tanítják helyesen, mert történelmi tankönyveink hemzsegnek az elfogultságoktól és hazugságoktól. A filozófiai tanítás nálunk egyszerűen egy neoseus. Az érettségi vizsgálat egy oktalan s haszontalan zaklatás, amelynek semmi igazságos alapja nincsen. E kurtán odavetett írásból is kitétszik, milyen sok és nagy tenni való van nálunk az iskola terén.

TÁRCZA.

András ur Bécsben.

(Folyt.)

— Mondsza, édes, esém, mulatozol-e e tájékon!
— Olyan szívesen, felelte Bálint, hogy a koporsóban is jobban esne a fekvés, mint az udvarkodás!
— Akkor ugy elmentünk hamar időn, „mmel” hogy még a sarkantyuk csöngölöngös rezének a nótája sem marad meg utánunk! Majd leszakajtod valami egri asszony nép pártját! Nem köll néked szölke, német dámákra pazarlani a cuppanóidat. Mindjárt lóra is kaphatunk s aztán ágyé bécsi koszt, minől módi, pojácsás bujbele. . . .

Rögvest meg is akart indulni. Ha valamit elhatározott, menten meg is cselekedte. Karonfogta az ifjút s aztán feszelve, libbenő léptekkel kifelé igyekezett a télikertből. De nem jutott el a kapufélfáig sem, amikor ugyszólván eleje gurigázott egy kövérbélű, temérdek asszonyosság. András ur menten megismerte s megköszöntötte.

— Adjon Isten szerencsés jó napot, Kata néném! Mikor ült fel a seprűre Egerben?

Az asszonyosság nagyon megharagudott e kiszólásra.

— Hallja kend, én velem ne tréfáljon kend, mert azt mondom kendnek, hogy egri asszony vagyok, együtt vagdalokztam Dobó Katával, tudja kend!

— Hejh, a nyelvét csak elhozta magával, kötekedett András ur, aki Kata asszonygyal mindig összekocczant, mihelyst meglátta.

De a tenyeremet is elhozta ám, harcziaszkodott az asszonyosság. Ugy beszéljen velem kend, hogy négy uram volt, de a nadrágot mindég én viseltem a háznál! Ugyám kend!

Szépen rekkommendálja be magát, nénemasszony, szólt Bálint, aki szintén nem tudta volna elviselni, hogy ne csipjen egyet rajta.

Dejszen berekkommendálok az urfi ábrázatját. Ma sckat lefetyel.

— Tartogassa a harci kedét Eger legközelebbi ostromáig. . . .

— Ha csak addig kéne tartogatnom, akkor már ne is tartsam a harci kedemet! Rajtunk ütött a török! Azért jöttem, hogy segedelmet adjanak az udvarnál. Aki nadrágos ember van Egerben, mind a falakat védi! Kendnek is jobban tennék, ha nem asszonyokkal, hanem a törökkel attakérozának!

— Hászén szóltam én valamit? Csak szerencsés jó napot kívántam, mondá mosolyogva, jó képpel András ur. Ippog jókor került ide, mert mi ugyis Egerbe igyekszünk. De elébb siessünk a királyfi elé, hogy mellénk adjon egynemely katonákat. Addig pedig férjünk meg békességgel, Kata nénő, nehogy lássa a czudar nimőt, hogy egymást marja a magyar. . . . Öltse kanját szépecskén a karomba!

Kata felsőhajtott.

— Ha kend ilyen lett volna hozzám Egerben, már régen a felesége lettem volna. . . .

Ezt már meg nem állhatta Andás ur szó nélkül.
— Jaj! Erről ne diskuráljunk, mert rögvest áspiszigyó ül a nyelvemre. . . .

Szóltanul haladtak aztán egymás mellett. András urnak szabad bejárása volt Ernő főherczeghez, aki a Prágában időző Rudolf király helyett az ország gyepölőjét vitte s ezért csakhamar a királyfi előtt állottak. Rudolf király szenvedélyes csillagvizsgáló volt s többet törődött az égitünetiényekkel, mint az ország ügyeivel.

András ur rövidesen elmondta, hogy mi jártaiban van. Eger alatt török táborozik, a magyar végvár el-esik, ha sietős segítség nem érkezik. Ernő főherczoget hidegen hagyták az öreg hazafi szavai.

— Nem adhatok katonát, jó magyarok, szólt. Más nemzetbéli királyok jönnek hozzánk látogatóba s azok illő fogadására kell a Bécsben időző sereg!

— De mán megkövetem, fenséges királyom fia, a haza ügye elébbre való. . . .

— Nem lehet. . . Nem lehet, hangzott a kurtára szabott, de sokat mondó felelet.

Erre aztán kitért András ur szívéből minden keserűség.

— Nem! Kiáltott fel. A magyarság ontsa hiába vérért csak azért, hogy a bécsi udvarnak legyen pucczra, parádéra? A király Prágában csillagokat vizsgál, az égbe kandikál s legszebb váraink romba dőlnek a mő

Ébred a föld . . .

*Ébred a föld — nagy börtönablakán
Bérad már a hajnali fény . . .
Testellen árnyak futnak szaporán,
Nesztelenül az avar tetején,
Ki látja meg őket? Ott futamodnak,
Mind a megriadt patkányserg —
Börtöne nyílik az élő — hallottnak,
Májusi hajnal, köszöntelek!*

*Ujjong az élet, fü —fa feleled,
Dall fűnyörézet a madárfiók:
Égnék a rózsák, a százszor is szépek,
Ott reszket rajtuk a hajnali csók.
Nem riad hang, mely méla kesergő,
Názt ül az élet a mindenség felett—
Seitelmesen zug az erdő, az erdő,
Májusi hajnal, köszöntelek!*

*Nem kértem én, hogy máskor is gyult-e
Ez a vérpiros hajnali fény?
Ami a múlté, legyen a múlté,
Most csak a máról énekelek én,
Nem nézek én most messzire, távol;
Elvirult bárha sok kikelet —
Dall énekelek a máról, a máról . . .
Májusi hajnal, köszöntelek!*

*Vajjon oh, májns, végre tehozzád
Fölemelkedik az emberiség?
Megérti, miért égnék a rózsák?
Megérti-e, miért fénylik az ég?
Megérti-e, hogy napviradattal
Uj élet rebben a szárnyra veled?
Régen sóvárgott májusi hajnal,
Májusi hajnal, köszöntelek!*

PAKOTS JÓZSEF.

5403/1905. ikt. szám.

Szarvas nagyközség elöljáróságától.

Hirdetmény.

Az esküdtbírókokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. 10. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az esküdtbírák alaprajstromát a község házában f. évi június hó első napjától kezdve 15 napon át bárki megtekintheti, továbbá, hogy akár alkalmas egyének kihagyása akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt, e 15 nap alatt bárki felszólalhat és hogy a felszólalásokra, melyek a főjegyzői irodában közszemlére lesznek kitéve, további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet.

A felszólalásokat és észrevételeket a községi bírónál írásban kell beadni, vagy szóval előterjeszteni.

Szarvason, 1905 évi május hó 23. án.
Salacz József **Veles György**
főjegyző. bíró.

5652/1905. szám.

Szarvas nagyközség elöljáróságától.

Hirdetmény.

Az 1884 évben született s az 1905 évi fősorozás I. korosztályába tartozó állítás köteles ifjak összeírásai lajstroma a f. évi június hó 5-től 12-ig terjedő 7 napon át alólírott községi jegyző hivatalos helyiségében közszemlére van kitéve, hol azt mindenki megtekintheti s aki a, valamely kihágást vagy téves bejegyzést vesz észre, vagy

szurmány golyóbisaitól! Nem addig van az! Ha adó kell, legyen érte katona!

A herceg sarkon fordult és faképnél hagyta Andrásékát.

A jó magyarok busan tekintettek egymásra. Nem hitték volna, hogy így bánjanak velük. Lehorgasztott fővel hagyták el az udvart, lóra kaptak, Kata asszonyt kocsiba ültették s néhány szál vitézzel megindultak Eger felé.

Mire Eger alá értek, már török zászló lengett a várfokon. . . S hogy így történt a história, azt a krónikás szomorú valósággal bizonyítja.

NAGY BÉLA

b, az illetőségi sorozó járásán kívül leendő állítás megengedése, vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok ellen kíván kifogást tenni, felhívatik, hogy ezt a járási főszolgabíróságnál jelentse be.

Szarvas, 1905. június 3-án.

Jeszenszky
jegyző.

17/1905. kp. szám.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség központi választmánya az 1889. évi XV. t.-cz. 145. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása vonatkozó munkálatait folyó évi és hó 20-án megkezdte.

Az ideiglenes névjegyzék és a kihagyottak névjegyzéke folyó év május 5-étől 25-ig lesz a városháza tanácstermében közszemlére kitéve.

A névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. §-a értelmében felszólalni és ezen felszólalás ellen észrevételt tenni lehet. A felszólalások folyó évi május 5-től 15-éig adhatók be, az észrevételek pedig május 16-ától 25-ig fogadhatók el. A felszólalások és észrevételek a központi választmányhoz intézendők s a községi elöljáróságnál nyújtandók be.

A központi választmány a felszólalások és észrevételek felett július 1-től 20-ig határoz. E határozatok július 20-30-áig a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek, s illetve az 1899. évi XV. t.-cz. 146. §-ának a. b. c. pontjai esetében az érdekelteknek késbesítetnek. A reggeli 9 órától déli 12 óráig közszemlére kitétt névjegyzék és felszólalások az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 43. §-a értelmében délutáni 2 órától 6 óráig mindenki által lemásolhatók.

Azok, kiknek felszólalása, vagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig, kiknek a határozat kézbesítetett, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiahoz felelőkével élhetnek, mely a központi választmány elnökének nyújtandó be.

Kelt Szarvason, 1905. évi április hó 20-án.
Dr. Mázor Elemér, **Veles György,**
jegyző. elnök.

HIREK.

— **Hivatal vizsgálat.** A szarvasi kir. járásbírósnál az elmúlt héten dr. Sal Károly orosházi kir. járásbíró a törvényszéki elnök megbízásából vizsgálatot tartott és mindent a legnagyobb rendben talált. Ugyancsak az elmúlt héten tartott dr. Liszi Viktor kir. ügyész is vizsgálatot a járásbírósnál büntető ügyosztályában és a járásbírósnál fogháznál. Ugy az ügymenet, mint a fogházi rend példás volta fölött az ügyész legnagyobb meglepődésének adott kifejezést.

— **A szarvasi iparos ifjak** által rendezett műkedvelő előadás Pünkösöd másodnapján lesz megtartva. Szinrekerül a Toloncz.

— **Vármegyei közgyűlés.** Békésvármegye törvényhatósága dr. Lukács György főispán elnöke alatt május hó 30-án közgyűlést tartott, melyen foglalkozott Hevesvármegye átiratával. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az átiratot. Dr. Bikádi Antal orosházi ügyvéd interpellált azután az iránt, hogy a megyei tisztviselők egy oly kormányrendelettel szemben, mely adóbeszedést és ujonczozást rendel el törvényellenére, mit csinálnának, mert dr. Fábri Sándor alispán azt válaszolta, hogy a megyei tisztviselők fogja ily esetben kötelességét, és a rendeletet nem fogadatosítja. A közgyűlés egész sereg helyi érdekű apróbb dolgot intézett el.

— **Lakodalom.** Zsurkucz Gusztáv postalistát, városunk egyik közszeregetben álló aranyifja f. hó 6-án d. u. 5 órakor vezeti oltár elé Horváth Ilma kisasszonyt özv. Horváth Béláné szép és kedves leányát.

— **Bistos kuforrásból** értesülünk, hogy a Szarvas-mezőhegyesi vonalat, mely a b.-csanádi h. é. v. tulajdonát képezi a m. á. v. kezeléséből az Arad-csanádi vasut kezelésébe fog átmenni, mely szerződés

mindkét részről aláírva lett, ezzel kapcsolatosan a motor-kocsik közlekedése 1906. év január hó 1-től biztosítva lesz.

— **Uj hadapród.** Békésmegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén foglalkozott a soproni honvéd főreáliskola és az azzal kapcsolatos Ludovika akadémiában általa fentartott alapítvány hely betöltésével és egyhangulag városunk főjegyzőjének Salacz Józsefnek Béla nevű ötödéves gymnazista fiát jelölte az alapítványi helyre.

— **Műkedvelő előadás.** A szarvasi izr. nőegylet által rendezendő műkedvelő előadásra a szereplők szorgalmasan próbáznak. A gyimesi vadvirágot adják elő, mint hírlík, folyó hó 12-én.

— **A Szarvasi Nőegylet** f. hó 1-én rendezett júniálisa, mint előrelátható volt, fényesen sikerült. Az idő is kedvezett a mulatóknak, kik már a délutáni órákban nagy számmal jelentek meg az Erzsébet ligetben. A júniálist tulajdonképp azért rendezte a nőegylet, hogy pótolja a diákok elmaradt majálisát s ép azért már d. u. 3 órakor kezdetét vette a táncz, mely a diákok majálisán is ezen időtől szokott kezdődni. Öt óra felé tombola játék volt, melynek három szép nyereménytárgya jutott a kihúzott számok szerencses tulajdonosainak. Este körülbelül 200-an vettek részt a vacsorán, melyet hajnalig tartó táncz követett. A bevételek vonatkozólag a nőegylet a következő jelentést teszi közre:

A Szarvasi Nőegylet f. hó 1-én megtartott júniálásán az összes bevetel volt: 405 korona 70 fillér. Kiadás volt: 103 korona 70 fillér. Tiszta jövedelem tehát: 302 korona. — Felülfizettek: Dr. Mázor Elemér 9 kor, Balla Sándor 5 kor, Dr. Haviár Gyula 4 kor, Holéczy Gusztáv, Dércy Péter, Ponyický Máté, Robicsék Sándor 3—3 kor. Perczel János, Sárkány Ferencz, Winternitz Adolf, Robicsék Samu, Haviár Daniné, Mikolay Mihály, Csábrády János, Grosz Mór, Péczy Aladár, Grimm Mór, özv. Ponyiczky Györgyné, Grünvald Bernát, Garay Frigyes, Dr. Fischbein Soma 2—2 korona, Oszterland Gyuláné, Dr. Déri Henrik, Krmesz N., Wolf Gyula. N. N., Seheiber Lipót, Sárosy Samu, dr. Wicland Sándor, N. N., Bácskay Izidor, N. N., Róth Béla 1—1 kor., N. N. és Szvák Mihály 20—20 fillért, összesen 70 kor. 40 fillért.

A felülfizetőknek, valamint a virágok elárulásánál közreműködött hölgyeknek ezuton fejezi ki hálás köszönetét a Szarvasi Nőegylet.

— **Öngyilkos diák.** Biró Bálint mezőturi születésű kis fiú, ki a szarvasi főgymnasium harmadik osztályának volt tanulója folyó hó 30-án a szobájában lévő mestergerendára felakasztotta magát. A kis életunt már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Mint hátagyott levelében írta a hűsvéti vacatióban főbe akarta lőni magát, de mert tanulóársaitól nem bucsuzott el, elhalasztotta tettét. Hátrahagyott levelében 6-6 koronát juttat örökségéből a III. osztály három legjobb tanulójanak és a gymnasiumnak egy fekete zászlóra valót. A kis életunt hült tetemet az orvosi bonczvizsgálat után, mely azt állapította meg, hogy az akasztás előtt mérget ivott, mult hó 31-én temették el. Temetéséhez osztálytársai és tanárai kivonultak.

— **Uj artézi kut.** A második artézi kut közel áll a befejezéshez. 27 méter mélyre ásták mig kellő vízbőségű erre találtak. Az új kut vize már elég tiszta és nagyon kellemes ízű.

— **Tornaverseny.** A szarvasi főgymnasium disztornász csapata Oláh Miklós tornatanár vezetésével résztvett a Pesten május hó 27—28-án tartott országos tornaversenyen. A tornaverseny impozáns volt. 5000-nél több tornász vett benne részt, mi különösen a közősen bemutatót szabadgyakorlatokat tette utólrhetlenül széppé. A versenyben a szarvasiak komoly szerepet vittek. A főversenyben ugyan a mult versenyben elért harmadik helyről a tizenketedik helyre szorultak le, de ennek oka a szerencsétlenül megválasztott verseny nem volt. Így is szép az eredményük. Hoztak 23 ezüst 11 bronz érmet és 4 oklevelet. Az összes egyéni versenyzők győztek, mi egyetlen intézetnél sem fordult elő. Egyedül a füleslabda versenyben kaptak ki, mi fáradságuknak tudható be. A főverseny díjat a selyemzászlót mi vándordíj, a sepsiszentgyörgyi gymnasium tornászcsapata nyerte el. A tornatanaruk Petrács György, szarvasi fiú és Oláh Miklós tornatanár tanítványa, és ezen az uton is dicsőség illeti jeles tornatanarunkat Oláh Miklóst, kinek a tanítványai közül került ki a győztes csapat tanítója. Huszas csapat tagjai voltak: Oláh Miklós, Kulik Sándor, Tóth Pál, Palágyi Jenő, Botka József, Bukovszky Jenő, Goldmann Aurél, Konyecsny Soma, Kiss György, Ambrus Jenő, Kádár István, Demjan János, Häuszer Péter, Schmit Ferenc, Nagy Lajos, Gétia János, Melis János, Marti János, Szük Gusztáv, Micsinay Dezső. Jutalom: egy—egy ezüst érem es oklevél az intézetnek. Egyéni versenyzők: Kerekes Sándor, V. o. t. I. díj. Häuszer Péter, VI. o. t. I. díj. Oláh Miklós, VII. o. t. II. díj. Marti János, VIII. o. t. I. díj. Mintacsapat lovon: Kulik Sándor, Oláh Miklós, Palágyi Jenő, Kádár István, Nagy

Lajos, Getia János, Sztik Gusztáv, Micsinay Dezső Kötélhuzók: Gsermák Miklós, Kalocsa István. Tóth Pál, Oláh Miklós, Melis János, Braxatorisz Sándor, Busay Béla, Czibula János, Diel Lajos, Ravasz Ferenc, Fűzérből oklevél és magatartásért oklevél. A szarvasi tornaverseny június 19-én délután 6 órától a gymnasium udvarán lesz megtartva.

— **Érettségi.** A szarvasi főgymnasiumban az érettségi szóbeli vizsgálat folyó hó 21. 22. 23. és 24. én Nt. Petrovits Soma esperes mint püspöki helyettes elnöklése mellett és Ns. Raffay Ferencz jogakadémia tanárnak mint a közoktatási kormány megbízottjának ellenőrzésével reggel 8-tól és délután 3-tól a tornacsarnokban lesz megtartva.

— **A „Békésmegyei Egyetemi Ifjak Köre“** május 27-én tartotta záró ülését, melyen az átszámoló bizottság tett jelentést a kör pénztárának állapotáról, melyet szemben talált: A vigalmi bizottság elnöke bemutatta a körnek a nyáron rendezendő jubiláris ünnepély tervezetét, melyet a kör egyhangulag elfogadott; védnökül dr. Zsilinszky Mihályt szeretné a kör megnyerni, diszelnökül pedig Balogh Ádám és dr. Rell Lajos tanárokat hívja meg. A változatos program beszéd, felolvasás, zene s énekszámokból s esetleg egy rövidebb vígjátékból fog állani. A kör lőrténének megírására már régebben hirdetett pályázat határidejűl június 15-ét jelölte ki az ülés. Ezután a nyári bizottságot választották meg; elnöké a kör eddigi elnöke Dimák Géza lett megválasztva, alelnök Vidovszky Lajos, pénztáros Csepreghy Zoltán, jegyző Darvas Jenő, bizottsági tagok Braun Ádám és Popjak György lettek. Majd Braun Ádám alelnök tartotta ügyes beszámolóját; végül Dimák Géza elnök köszönetet mondott a tisztviselőknek fáradozásaikért s a tagoknak lelkes érdeklődésükért. Az ülésen megjelent dr. Rell Lajos is, a csabai főgymnasium jeles tanára, a kör alapítóinak egyike, kit az elnök üdvözölt, köszönetet mondva neki a kör iránti érdeklődéséért. Dr. Rell ékes szavakkal üdvözölte viszont a szépen fejlődő kört, mely az egy megye szülőiteit, mint egy anya gyermekeit hozza össze fenntartva közöttük a barátság szoros kötelékét s további egyetértő lelkes munkálkodásra buzdította a kör tagjait.

— **Tűz.** Folyó hó 2-án délután egy kis zivatar alkalmával a villám lesújtott városunk fölött és a negyedik tizedben Arnoczki János és Pál nádfedelel házát felgyújtotta. A szomszédok és a gyorsan kivonult tűzoltó csapat a tüzet gyorsan elnyomta és a nagyobb veszedelemnek elejét vette.

— **Kivándorlás.** Még egyre tart a kivándorlás Amerikába. Nem tudja említeni a kivándorlókat sem az amerikai kormány vasszigora, melylyel a bevándorlók nagyrészt visszaküldi, sem az ott letelepedettek keserves kioldása. Az elmúlt héten is 6 iparos ember nyert Szarvasról kivándorlási engedélyt. Sajátságos, hogy éppen az iparos osztály vonzódik Amerika felé, hol már a legtöbb iparág túl van munkásokkal zsúfolva és az idevaló iparosok napszámba kénytelenek állani vagy banyamunkával keresik meg kenyerüket s oly kemény munkát végeznek a megélhetésért, hogy itt oly munkával tőkét szerezhetnének.

— **Püspöki lemondás.** Sárkány Sámuel a bánya ág. ev. egyházkerület érdemekben gazdag püspöke diszes állásáról lemondott és az egyetemes gyűlés lemondását elfogadta. A püspöki méltóság legközelebb új emberre száll. Az egyetemes gyűlés öt tagú szavazatszedő küldöttséget küldött ki az egyházak szavazatainak átvételére és az öt szavazatszedő közzé Haviar Danielt, városunk szíveskedő képviselőjét is beválasztotta. Mint országgyűlési tagok, a választásnál egy kis nemzetiségi erőlködés is várható, mert a tótok egyik kipróbált emberüket szeretnék a püspöki méltósághoz juttatni, de reméljük, hogy fiaskot vallanak.

— **Szinügy.** A szarvasi színházpártoló közönségnek az idén nagy gyönyörűsége lesz. Pesti Ihsz Lajos a pályázók közül visszalépett és ennek folytán a színügyi bizottság megbizta Kollár Lajos jegyzőt, hogy lépjen érintkezésbe a nagyobb színtársulatok igazgatóival, hogy jönnének-e Szarvasra, s ha igen, pályázzanak. A pályázatokat az elmúlt héten vette vizsgálat alá a színügyi bizottság és azok megvizsgálása után úgy határozott, hogy a helyhatósági engedélyre Polgár Károly a zomboriak színigazgatója a legeredmesebb. Ennélfogva Polgár direktor vonul be arénánkba augusztus végén, hogy egy hónapig szellemi élvezeteket részesítse közönségünket. — Csak dícséret illeti színügyi bizottságunkat, hogy megtudták nyerni Polgárt a pályázathoz. Az ő nagy és válogatott jó erőkből álló társulata minden várakozásunkat kifogja elégiteni. Az igazgató maga is kiváló művész. Társulatának egyik erőssége és a legujabb jó darabokat adja elő a társulat. Hogy egyaránt emléjsek, színtre kerülnek a munkái is.

János vitéz, Mulató Istenek, Huszárvér, Lisistrata, Forgószél kisasszony, Heidelbergi diákélet, Patyolat kisasszony, Ladi Windesmer legyezője, Mozgó fényképek stb. Szóval az új darabok színe-java. — A társulat kitűnőbb tagjai az igazgatót kivül: Sz. Várady Margit operett subrett, Lévai Berta koloratur énekesnő, Kormos Ilonka subrett, Barna Jolán naiva, Kürti Margit hősnő, énekesnő, Pap Ilonka drámai szende, Kozma István tenor, Tóth Lajos hősszerelmes, Gózon Gyula lírai hősszerelmes stb.

— **Hirtelen halál.** Scherfer Mihály jóhírű szarvasi iparos f. hó 3-ára virradó éjjel szívizérlődésben hirtelen elhalt. Az elhunyt nagy családja iránt általános a részvét.

— **A nagy hősségre** való tekintettel a Garai Testvérek megnyitották az ártézi uszodát, melynek bizonyonnyal sok látogatója lesz annál is inkább, mert az áldozatkész tulajdonosok számos újítást eszközöltek a közönség kényelmére.

— **A valódi hírneves málnási sigula (székely)gyógyforrás viz kapható: Vitéz János üzletébe. Mezőtúron: Bordás Lajos üzletében és minden fűszerüzletben.**

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Vk. 261/905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. tcz. 102 §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. bíróság 1904. kp. IV. 1167 szu. végzése folytán dr. Szemző Gyula ügyvéd által képviselt Gajer Gy. és társa cég javára — Kiss Ferenc el en 118 k. 50, és jkai

1905 évi március hó 21-én fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával felülfoglalt és 617 koronára becsült u. m. szobabutor, ágynemű, karok stb. ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíró-ság 1905. V 135/2 szu. végzése folytán 108 k. 50 f. tőke, ennek 1905 évi január hó 1-től járó 5% kamatai, és eddig 32 k. 46 fillérben bíróság megállapított költsége erejéig Szarvason, végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközössére 1905. évi június hó 9 napjának d. u. 2 órája kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ingók az 1891. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-ai értelmében a legtöbbet ígérnek a becsáron alul is készpénzért eladni fognak.

Ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 120. § értelmében a kielégítési végrehajtási jogot nyert összes hitelezők javára is elrendeltetik.

Szarvas, 1905. május 17-én.

Biro Zsigmond
bir. végrehajtó.

Hirdetések

Egyedül valódi

THIERRY-FELE BALZSAM

Ezen balszam belsőleg és külsőleg hat. Tulajdonságai: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és mell betegségeinél, enyhíti a katarhust, csillapítja a köpködést, megszünteti a fájdalmas köhögést, meggyógyítja az idülté vált ilyen betegségeknél is. 1. Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbetegségénél stb. . . Mindenféle lázt alaposan elűz. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor és has minden betegségét különösen gyomorgörcsöt, kolikát és csikarásokat. 5. Megszünteti a fájdalmat, gyógyítja az arany eret Hémorrhoidát. 6. Hajtó és vértisztító hatása van, tisztítja a vesét, megszünteti a hypochondriát és melankoliát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 7. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fognál, száj-ülynél és minden fog- és szájbetegségénél megszünteti a felbűfögést a száj és gyomor rossz szagát. 8. Kitűnő szer férgek, pánthika, giliszták, epilepszia és nehézkort. 9. Külsőleg csodálatos gyógyszerül szolgál mindenféle sebnél, új és réginek, forradás orbáncz, hókiütés, füstula, ragya, égési seb, fagyos tagoknál, rüh, var és kiütések, kirepedezett durva kéznél stb. megszünteti a fejfájást, fülugást, szaggyatást, közhényt, fülfájást stb. amiről a részletes használati utasítás teljes felvilágosítást nyújt. Olyan gyógyszer, melynek semmi családban különösen influenza-, cholera- és más járvány ipején mint első segélynek nem szabad hiányoznia. Figyeljük mindig a zöld védjegyre, mint főntebb látható! Czim: **Thierry A. „Védangyal“** gyógyszerháza Pregrad bei Rohitsch 12, kis, vagy 6 kettős üveg ára bérmentve Ausztria—Magyarország minden államára 5 kor. Bosznia—Hercegovinába 12 kis vagy 6 kettős üveg 5 kor. 60 fill. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 kettős üveg nem küldetik. Csak a pénz előleges beküldése ellenében vagy utánvétellel.

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

Hamisítványok és hatóságilag nem engedélyezett balzsamok más védjeggyel vétele és újra eladása törvénytelen. Oly rendelések, melyekkel a pénz egyidejűleg utalványozva van mindenek előtt, rögtön elküldetnek.

Az egyedül valódi

Thierry-féle centifolia kenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszu teljesen meggyógyult, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű betegség.

Megakadályozza a vérmérgezést, műtétet fölöslegessé tesz.

A valódi centifolia kenőcs alkalmazást nyer; a gyermekágyas asszonyok mellgyulladásánál, a tejfőzés megakadásánál, mellkeménykedésnél, orbáncznál, mindenféle régi bajnál nyílt láb vagy csontnál, sebeknél, sós csúsz, dagadt lábánál, még csont szarvánál is; ütött-, szurt-, lött-, vágott- és zúzott sebeknél: minden idegen test kivevésére, mint: üveg, faszilánk homok, vágószér, tűske stb. minden fekélynél, kelevény, karbutunkulus, vadképződményeknél, még ráknál is, uj és körömmelegnél, hölyagnál, sebesedő lábánál, mindennemű égési sebnél, elfagyott tagoknál, a betegek fekvés okozta felsebedésénél, kelésekénél a nyakon, vérkelésekénél, gyermekek fülfájásánál és sebeiánál, stb. Legjobb szer rovarcsípés ellen, tyukszem ellen. 2 doboznál kevesebb nem küldetik. Szátküldés csak a pénz előleges beküldés: ellen vagy utánvétellel 2 tégely ára 3 kor. 60 fill. Minden tégelybe be kell égetve lenni a cé gnevenek. **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada.** Egy dűli beszerzési forrás: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.**

Tejles meggyőződést szerzhet rögtön arról, hogy Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse megbecsülhetetlen szerek, ha megszerzi a családi tanácsadó, mely több ezer eredeti halálatot tartalmaz. Ezen könyv megküldése bérmentve történik 40 fillérnek pénzben vagy belyegben való beküldése ellenében. A balszam megrendelői a könyvet megkapják díjtalanul mellékelve. Az én egyedül valódi készítményeim hamisítót és a hamisítványok ársábitót kérem megnevezni, a tünnet törvényszéki intézkedések megtétele végett.

Raktár Bupapesten, Török József gyógyszerháza, és D. Egger Leó gyógyszerháza, Vértés. L. Lugos és minden más gyógyszerházaiban.

Kitüntetve a legmagasabb a „Grand-Prix“-al
 kitüntetéssel az 1904. St. Louisi világiállításán.

Kérjen csak
Globus-
 tisztító kivonatot

mint a mellette lévő ábra mutatja, mivel sok
 értéketlen utánzat lesz ajánlva.
 Egyedüli gyártó: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., Eger
 i. B. u. Leipzig.

Eladó olcsó áron egy jó karban
 levő, kitűnő zongora Borsitz
 Ignác postafelügyelőnél
 SZARVASON.

A legizlésebb munka
 Pontos kiszolgálás
 Olcsó árak.

SOMOGYI Matild
 Szarvas, Jókai Mór-utca 1132. sz.
 251. vez. szám.

özv. Kusztos
 Kálmáné varrodájában szeretem
 képesítést. A nagyérdemű hölgyközönség
 pártfogását kérem.

Csász. és kir. udvari műasztalosok, kárpitosok.
 és diszítók

Fodor Mihály Utódai

BUDAPEST

f. é. május 1-seje óta
 kizárólagosan IV. Váci-utca 24.
 Interieurs. Művészies kivitelű díszes és eg, szerű
 berendezések eredeti tervek szerint ..

SZENT-LÁSZLO
 [püspök] gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Kernáts János
 fürdőbéli kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyvárad-
 fél, kocsin 3/4 órai távolságban. Május augusztus hó-
 napokban 12, vasárnap és ünnepeknapokon 16 vo-
 nat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti állomás a
 fürdőtelepen van.

Az európai hírvé 41° C. meleg természetes
 hévíz javalva van; az ízületek és izmok csúsz-
 bántalmainál, idült s különösen savas izületi loho-
 knál, csonttörések és különösen visszamaradt vasta-
 godásoknál, köszvényes és annak különböző alak-
 jainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon
 keletkeznek, (ichiasnál) különböző bőrbajoknál, végre
 női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorban-
 talmak, májbajok, vesekövek eseteiden. Allandó
 fürdőorvos dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett
 nagyszámú szobák napi ára 1 kor. 20 fillér. és
 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Gursalon)
 hirtapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Tera-
 szok szép kilátással. Étterem, cukrászda, sétahé-
 lyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öser-
 dőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.
 Öt tükörfürdő és három kádfürdő kívül
 mórfürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40
 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitűnő zo-
 nekar. — Telefon összeköttetés Nagyváraddal. —
 Villany-villagítás. A legszebb kirándulás és szóra-
 kozási hely. Konyha és vendéglő a bérlet saját
 vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a
 fürdőkezelőség.

Cséplőgéptulajdonosok és csépléltető gazdák
 b. figyelmét van szerencsém felhívni, az álta-
 lam létesített

gépolaaj és tovattaszir
raktáromra.

Az olaj minőségéért teljes szavatosságot válllok,
 az árakat pedig oly jutányosan szabtam meg,
 hogy bármely budapesti cégnél, itt Szarvason
 öt koronával adhatom olcsóbban.
 Raktáromon van közönséges cséplőgép-olaj,
 olovin-gépolaaj, motor-olaj, valvolin cylinder-olaj,
 gépkenőcs és Isolvit kazán köoldószer.
 Raktáromnak szives megtintését, és b. megren-
 delésüket kérve

BUK ADOLF

gazdasági gép és olajkereskedő
 Szarvas, piac-tér.

KLEIN ADOLF
 helybeli rabbinál egy
 jókarban levő zongora
 költözés miatt, minden
 elfogadható áron eladó.

LEOPOLD GYULA

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
 olcsón és a mellett mégis
 divatosan és elegánsan ruházkodni.
 Saját érdekében
 kérje ezért dístartalmu
mint a gyűjteményünket,
 melyet megtekintés végett
 ingyen és bérmentve küld a
WIENER MODERN UNION
 Bécs, I., Schottenring 10

VERSZEGÉNYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
 gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a
KRIEGER-féle
TOKAJI CHINA-VASBOR.
 Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más
 készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
 Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. — Kapható gyógyszárakban
 Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

SZIMON ISTVÁN FÉLE
 GYÓGYEREJŰ
SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegok takarék
 függönyök
 Butorszervek csipkellüggönyök
 Szőnyeg-
 ház **S. SCHEIN** os. és kir.
 udv. szál.
 WIEN, I., Bauernmarkt 12.
 Dúszlatalmú képes
ARÉGYÉZÉK ingyen és
 bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik!
 Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
 HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács
 kórházátja
 3 nap alatt
 biztosan hat.
 Tégelye K 1-20
 Dr. Kovács
 gyógytára
 Bpest, Gyár-u. 17.

HOZEL PARIS SZÁLLODA
 Szálloda SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 23. SZ.
 100 szoba 2-20 k-tól fejlebb kiszolgálással és villany-
 lámpával együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és
 sörözők a házban. Villamos vasúti megállóhely az
 összes pályaudvarok és hajók felé.

SMITH PREMIER
 képviselők kerestetnek.

SMITH PREMIER N° 5
 képes árjegyzék ingyen.

AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE
 Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt
 ráncok is eltűnnek az arczóján
 a valódi angol
 használatát által.
 Egy üveg ára 2 korona.
 Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.
 Főszékü-
 desi hely-
BALASSA KORNÉL gyógyszerháza
 Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER -féle részv. társaság
 megóvó-intézete
 az első és legnagyobb.
 1/4 millió részvény-
 tőke.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (sa-
 ját ház), 45, 46, és Új-utca 43.
 Katzer szörmeárú az egész világon el vannak
 terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE
NAGY
 VÁSÁROLJON CSAK
KISS-FÉLE
SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS KÁROLY és TÁRSA
 BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 29.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógy-
 hatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, ugy-
 szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérépangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol
 továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőrségből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás
 belső használatának fürdészel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek
 idült izmádmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvél-
 nyirkmirigy dagasztat ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédesszközt képez az elhí-
 zás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használatosságánál fogva méltán
 számot tarthat az orvosok figyelmére
 Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes,
 egyetemi tanár, főrendiházi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Székföldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék
 vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
 Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénesgy
 szab.
Árpad
RAJZ-
ESZKÖZ.
 összes közép-
 iskolákban a legjobban be-
 vált
MAGYAR KÖRZŐ
 MINDENÜTT KAPHATÓ!